

6/2019

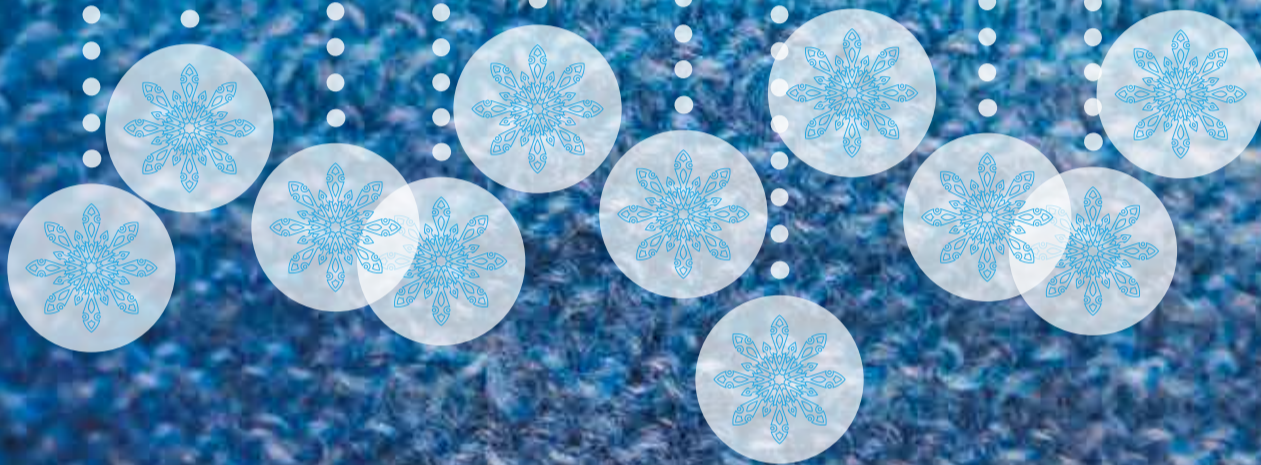
seurakunta

uutiset

Enonkoski • Kerimäki • Punkaharju • Rantasalmi • Savonlinna • Savonranta

Joulukalenteri

Sivut 4-5

Adventin äänenavaus
Savonlinnan
linja-autoasemalla
su 1.12. klo 12

Aloitetaan joulunodotus
yhdessä laulaen. Itä-Savo
tarjoaa 500 annosta
joulupuuroa.

Nimikkolähettiemme
jouluterveiset Keniasta,
Hongkongista ja Israelista
s. 7

Lohtuhuivi lämmittää surevaa

Haastateltavina sairaalapastori Jaana Paju ja
sairaanhoitaja Kristiina Laine s. 6

Joulun sanoma uudella tavalla

Joulun sanoma on niin tuttu, että siihen meinaa turtua. Voisiko sitä sanoittaa uudesta näkökulmasta?

Kun tällaisia mietin, mieleeni muistui eräältä ortodoksilta saamani vihkonen nimeltä Jumaloituminen ihmiselämän tarkoituksena (kirj. arkkimandriitta Georgios Kapsanis).

Se edustaa ortodoksisen teologian traditiota, jonka mukaan hengellinen elämä on ”jumaloitumista” eli tulemistä osalliseksi Jumalasta. Kirjoittajan mukaan armon vaikutus kristityssä ymmärretään usein liian laimeasti. Sitä pidetään lähinnä moraalisenä kehityksenä kunnan ihmiseksi. Oikeasti armo on paljon radikaalimpaa. Armo on Jumala itse. Hänet voi kokea, niin syvästi, että sitä kutsutaan ”jumaloitumiseksi”.

”Jumaloituminen ihmiselämän tarkoituksena” kuulostaa oudolta ja epäkristilliseltä, mutta ei se sitä ole. Uuden testamentin mukaan Jumala on lahjoittanut ihmisille lupauksensa Jeesuksesta sitä varten, että ”te niiden kautta tulisitte osalliseksi jumalallisesta luonnosta.” (2. Piet. 1:4). Jokainen meistä on hänen kuvakseen luotu. Siksi kaipaustamme ei voi täyttää mikään muu kuin Jumala itse.

Joulun sanoman voi ymmärtää myös tätä kautta. Jumalan Poika syntyi ensimmäisenä jouluna ihmiseksi. Silloin hän yhdisti itsessään ihmisluonnon jumaluuteen. Tuo Jeesuksessa tapahtunut Jumalan ja ihmisluonnon yhdistyminen

ei koskaan purkaannu. Siksi me muutkin ihmisluonnon edustajat voimme hänen kauttaan tulla omassa elämässämme osallisiksi jumaluudesta. Se tyydyttää elämän janon. Sen tekee mahdolliseksi joulu eli Jumalihmisen syntymä maailmaan.

Miten tuo ”jumaloituminen” käytännössä tapahtuu? Olen aista ovat ainakin kaste ja ehtoollinen. Ne ovat armonvälineitä, joiden kautta Jumala toimii ihmisessä. Tietenkin myös uskoa tarvitaan. Sen toiminnassa tärkeitä on rukouksileminen.

Tuokin kaikki saattaa kuulostaa turruttavan tutulta.

Jos niin on, haluan antaa sinulle henkisen joululahjan: kokeile rukousmeditaatiota. Suosittelen seuraavaa ikivanhaa, hyväksi kokemaani tapaa:

Vetäydy yksinäisyyteen. Istuudu, sulje silmäsi ja hiljenny. Keskitä mielesi toistamaan rukouslausetta ”Herra Jeesus Kristus, Jumalan Poika / armahda minua syntistä.” Sen voi sanoa ääneen tai hiljaa mielessään, aluksi vaikka viisi tai kymmenen minuuttia kerrallaan. Jos se tuntuu luonteelta, niin meditoidessasi ikään kuin vedä Jeesuksen nimi omaan sydämeesi sisäänhengityksessä. Pidätä hengitystä hetki. Uloshengityksessä huokaise ulos syntisyytesi, tarpeesi ja kaipuusi.

Tällainen meditaatio vaikuttaa hengellistä elämää eli ortodoksien sanoin ”jumaloitumista”. Siinä joulun lapsi omaksutaan itselle armon ja uskon avulla. Hänessä inhimillinen luonto ja Jumala ovat yhdistyneet, meidän hyväksemme.

Sammeli Juntunen
kirkkoherra

Adventin äänenavaus aloittaa joulunodotuksen

Lämpimästi tervetuloa Itä-Savo-lehden ja seurakunnan joulunavaustapahtumaan toivottamaan joulunaika tervetulleeksi yhdessä laulaen. Laulujen lomassa kirkkoherra Sammeli Juntunen jututtaa mielenkiintoisia vieraita: Sammelin kanssa adventikynttilöitä sytyttämässä oopperalaulaja **Jorma Silvasti**, yrittäjä **Rahel Tariku** ja Savonlinnan seudun Kolomonen ry:n yhdistyskoordinaattori **Kimmo Käärmelahti**. Seurakuntautiset kyseli Adventin äänenavauksen vieraiden kuulumisia.

Jorma Silvasti
Oopperalaulaja

Rahel Tariku
Yrittäjä, Ezana Oy

Kimmo Käärmelahti
Yhdistyskoordinaattori

Mitä kuuluu?

"Kuuluu oikein hyvää! Pitkä työrupeama Oopperajuhlilla päättyi kesällä. Vuosikymmenien saatossa ehdin olla mukana kuorossa, tekniikassa, puvustamossa, solistina ja viimeiset kuusi vuotta taiteellisena johtajana. Tämä upea matka olisi ollut hyvin epätodennäköinen, ellen olisi sattunut olemaan savonlinnalainen. Nyt olen palannut vanhaan opinahjooni Savonlinnan musiikkiopistoon ja tällä kertaa opettajan ominaisuudessa. Näin voin tuoda takaisin jotain siitä, mitä aikanaan sain täältä mukaani. Lisäksi meillä on vaimoni **Chiekon** kanssa nyt ensimmäistä kertaa mahdollisuus tehdä yhdessä sitä työtä, joka meidät aikanaan toi yhteen. On myös uskomattoman hienoa nauttia elämästä ilman työn luomia aikatauluja. Joulun ja uudenvuoden vietämme toisessa kodissamme Japanissa."

Mitä toivoisit lahjaksi seudullemme?

"Toivoisin, että meille löytyisi joku uusi yhteinen tavoite. Ajatus tulevaisuudesta, jonka jokainen voisi kokea omakseen. Asia joka yhdistää meidät uudelleen kaikkien viime vuosien vastoinkäymisten jälkeen."

Mitä kuuluu?

"Palasin juuri Etiopiasta, jossa kävin tapaa-massa sukua ja perhettä. Toin myös uusia tuotteita Ezana-kauppaani, joka tukee etiopialaisten yhteisöjen kehitystä ostamalla tuotteita paikallisilta käsityöläisiltä ja valmistamalla tuotteita yhteistyössä paikallisten käsityöläisten kanssa. Lisäksi Ezana tukee Ezana Lighthouse -kouluprojektia Etiopiassa. Pääsin myös poimimaan yrtejä äitini puutarhasta. Rakastan ruoanlaittoa ja jouluna aion kutsua suuren joukon ystäviä syömään. Tarjolla tulee olemaan perinteistä etiopialaista ruokaa, mutta aion myös valmistaa suomalaisia jouluruokia etiopialaisiin mausteisiin."

Mitä toivoisit lahjaksi seudullemme?

"Me tarvitsemme yhtenäisyyttä ja yhteyttä toisiimme. Meidän pitäisi rohkeammin päästää toiset elämäämme ja jakaa elämän ilot ja surut arjessa kohtaamiemme ihmisten kanssa. Minä uskon, että kun esimerkiksi raskasta elämänvaihetta elävä 'jätetään rauhaan', olisi parempi tarjota hänelle vaikka kuppia kahvia ja olla vaan läsnä. Suomalaiset ovat aina olleet uskomattoman ystävällisiä ja anteliaita ihmisiä. Ei unohdeta sitä!"

Mitä kuuluu?

"Tämän vuoden suurimmat tapahtumat ovat takana ja jäsenyhdistyksissämme keskitytään nyt joulun ajan kiireisiin, kuten myyjäisiin, vuoden lopetusjuhliin. Savonlinnan seudun Kolomosessa onkin katse käännetty jo vahvasti vuoden 2020 suunnitteluun. Kokonaisuudessaan yhdistyksillä menee seudullamme hyvin. Väen vähyys näkyy joissain kohdissa niin, että vastuu kasaantuu harvemmille hartioille, mutta uskoa omaan tekemiseen riittää. Minulla on sellainen mielikuva, että tällä hetkellä kansalaistoiminnassa mukana olevien tekemisen tahto on vain entisestään vahvistunut ja työ koetaan tärkeäksi ja mielekkääksi."

Mitä toivoisit lahjaksi seudullemme?

"Me tarvitsemme rohkeutta kurkistaa ulos omasta kuplasta - olipa se kupla mikä tahansa. Kun kuplan puhkaisee, näkee paremmin, mitkä asiat ovat itsellä ja omalla lähiympäristöllä hyvin. Joulu on myös hyvä hetki pysähtyä ja muistaa - tekojen tai ajatusten tasolla - niitä joilla asiat ovat huonommin kuin itsellä. Miten voisimme auttaa niitä, joilla on paha olla?"

Adventin äänenavaus Savonlinnan linja-autoasemalla su 1.12. klo 12

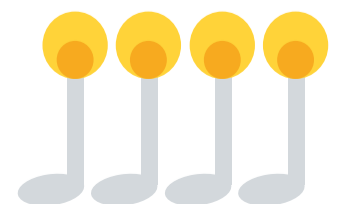
Musiikista vastaavat:
Savonlinna-Säämingin kirkkokuoro
johtajanaan kanttori
Katariina Kokkonen
sekä
Puhallinorkesteri Saimaa
johtajanaan Teppo Hakkarainen.

Tilaisuuden loppuksi Itä-Savo tarjoaa
500 annosta joulupuuroa.

Seurakunnan lastenohjaajat
askartelevat lasten kanssa
jouluisia juttuja linja-autoaseman leikki-
nurkkauksessa klo 11.30 alkaen.

Yhteislauluina laulamme:

Vogler: *Hoosianna*
Tiellä ken vaeltaa
Nyt sytytämme kynttilän
En etsi valtaa, loistoa
Joulun kellot
Maa on niin kaunis

Näin kierrätät joulun kynttilät oikein

Kynttilöiden vieminen hautausmaalle kuuluu monen jouluun. Seurakunnan ylipuutarhuri Pasi Inkinen ja neuvojatiedottaja Satu Pannila Savonlinnan Seudun Jätehuolto Oy:sta kertovat, miten kynttiläjäte pitää käsitellä.

Savonlinnan seurakunnalla on hoidossaan yhteensä kolme toista hautausmaata. Joulukuussa muuttavat hautausmaat tuikkiviksi kynttilämeriksi, mutta arjen tullen koittaa mittava siivousurakka. "Muistuttaisimme nyt joulun lähestyessä siitä, että vastuu kynttilöiden poiskeräämisestä kuuluu meille kaikille, jotka kynttilöitä haudoille viemme. Jokaisen tulisi siivon jälkeen huolehtia, että omat kynttilät siivotaan pois kohtuullisen ajan kuluessa. Hautausmaan työntekijät keräävät kynttilöitä mahdollisuuksien mukaan, mutta urakka on niin valtava, että työvoima ei siihen riitä. Esimerkiksi pelkäämään Talvisalon hautausmaalla syntyy joka joulukuusi yli yhdeksän kuutiota kynttiläjätettä", Pasi Inkinen kertoo. "Huolettomien vaihtoehto on tuoda haudalle lasilyhty, johon voi laittaa palamaan muovikuorettoman kynttilän."

Muista 5 cm turvaväli!

Liian lähelle asetellut kynttilät aiheuttavat tulipalovaaran. Hautausmaille onkin useana jouluna jouduttu kutsumaan palokunta sammuttamaan tuleen roihahtanutta kynttilämeriä. "Sekä muualle haudattujen muistelupaikoilla että omalla haudalla kynttilöiden väliin tulisi jättää vähintään viisi senttiä", Pasi Inkinen neuvoo. "Hautausmailta toivotaan myös, että vieraat välttäisivät ylimääräisten kynttilöiden tuomista muualle haudattujen muistelupaikoille. Muistolehtojen muistokivelle, joissa on vainajien nimilaatat, ei saa viedä kynttilöitä lainkaan, sillä kynttilöiden savu pilaa nimilaatat nopeasti. Tästä syystä seurakunta siirtää kynttilät pois. Kynttilät pyydetään viemään yhteiselle muistelupaikalle."

Oikein lajiteltu jäte päättyy hyötykäyttöön

Kaikilta seurakunnan hautausmailta löytyy jäteasti metalleille ja sekajätteelle. Hautakynttilän metallinen kansi tulee irroittaa muoviosasta ja laittaa metallille tarkoitettuun jäteastiaan. Sekä kynttilän muoviosa, jäljellä oleva steariini sekä kynttilän sydämessä kiinni oleva pieni metallipala kuuluvat sekajätteeseen.

Savonlinnan Seudun Jätehuolto Oy:n tiedottaja-neuvoja **Satu Pannila** korostaa lajittelun merkitystä. "Metallijäte toimitetaan metallinkeräykseen, ja lopulta metalliteollisuuden käyttöön raaka-aineksi uusien metallituotteiden valmistuksessa. Sekajäte toimitetaan Nousialan jäteasemalle. Jäteasemalla sekajäte siirretään kuormataan ja viedään Leppävirralle Riikinvoiman ekovoimalaitokselle poltettavaksi", Pannila kertoo.

"Jätteen jatkokäsittelyn kannalta on erityisen tärkeää, että jäte on lajiteltu oikein jo alkuvaiheessa. Näin varmistetaan kierrätettävien jätteen päätyminen hyötykäyttöön ja parannetaan sekajätteen lämpöarvoa. Esimerkiksi metallia pystytään käytännössä kierrättämään lähes loputtomasti, jos se vain saadaan kierrätyksen piiriin. Sekajätteen joukkoon kuulumattomat materiaalit voivat aiheuttaa jätteenpolton yhteydessä ongelmia. On hyvä muistaa, että lasilyhtyjen kuumuutta kestävä lasi ei sovellu lasipakkausten keräykseen. Vähäiset määrät lasinkeräykseen kelpaamatonta lasia voi laittaa sekajätteeseen. Ensisijaisesti lasinkeräykseen kelpaamaton lasi olisi hyvä tuoda Nousialan jäteasemalle tai pienjäteasemalle, jossa sitä otetaan kotitalouksilta noin muovikassillisen verran veloitus vastaan."

Nouda hatausmaalle viemäsi kynttilät pois pyhien jälkeen.

Lajittele kynttiläjäte: metalli metallinkeräykseen, muut osat sekajätteeseen.

Haudalle voi viedä myös lasisen lyhdyn, joka kestää vuodesta toiseen.

Lue lisää: kierritys.info

Bachin jouluoratorio Tuomiokirkossa 8.12.

Savonlinnan Tuomiokirkon laulu-yhtye juhlistaa adventtiaikaa tarttumalla Bachin jouluoratorioon, joka on muodostunut joulunalusajan klassikkoteokseksi. Edellisen kerran jouluoratoriota on esitetty Savonlinnassa 2000-luvun alussa.

Bachin jouluoratorion kolme ensimmäistä kantaattia käsittelevät jouluevankeliumin tapahtumia. Evankelistan kertomaa raamatun tekstiä koristavat loisteliaat kuoro-osuudet trumpetteineen ja patarumpuineen sekä kauniit ja herkät aariat ja duetot.

Tuomiokirkon laulu-yhtyeen on perustanut Savonlinnan seurakunnan johtava kanttori **Minna Raassina** vuonna 2009. Yhtye toimii periodeittain ja laulajat ovat pääasiassa musiikin ammattilaisia.

J.S. Bach Jouluoratorio: Kantaatit I-III. Solisteina mm. Saara Silvennoinen ja Tiia Jaatinen, sopraano; Minna Raassina, altto; Heikki Hattunen, tenori; Sampo-Elias Asikainen, baritoni. Tuomiokirkon laulu-yhtye. Orkesteria johtaa Reko Tammi

Savonlinnan Tuomiokirkko su 8.12. klo 18
Kolmen ristin kirkko, Imatra ma 9.12. klo 19
Ohjelma molemmissa konserteissa 20 €

Kastepuut valmistuvat tammikuussa

Keväällä 2019 käynnistyi Kastepuu-hanke, jonka tavoitteena oli kutsua vapaaehtoisia valmistamaan kastepuita kaikkiin seurakuntamme kirkkoihin. Taitavia ja luovia tekijöitä löytyi kaikkialta seurakunnastamme. Puut ovat nyt valmistumassa ja ne otetaan käyttöön tulevana kasteen päivänä. Puut tekijöineen esitellään Seurakunta-uutislehdessä 31.1.2020. Tervetuloa viettämään kasteen päivää ja kiittämään upeita vapaaehtoisia:

Enonkosken kirkkoon 12.1. klo 10

Kerimäen talvikirkkoon 12.1. klo 10

Punkaharjun kirkkoon 12.1. klo 10

Rantasalmen kirkkoon 12.1. klo 10

Savonlinnan Tuomiokirkkoon 12.1. klo 10

Savonlinnan puu otetaan käyttöön myöhemmin keväällä

Ekumeeninen kaupunkipyhiinvaellus 19.1.

Savonlinnan seurakunnat kutsuvat kaikki mukaan Kaupunkipyhiinvaellukselle, joka vie tutustumaan seurakuntien kirkkoihin, lauluperinteeseen ja rukouksiin. Vaellus käynnistyy Pyhien profeetta Sakariaan ja vanhurskaan Elisabetin kirkosta Talvisalosta ja kulkee Tuomiokirkon ja vapaaseurakunnan kautta Viiskulmassa sijaitsevaan helluntaiseurakunnan kirkkoon. Matkaa tehdään ristisaatossa ja mukana kulkevat voivat kantaa lyhtyä tai kynttilää. Seurakuntien kanttorit laulavat ja laulattavat myös matkalla. Vaellus päättyy kaikissa kirkkoissa noin 15 minuutin ajaksi. Ohjelmassa on laulua ja lyhyitä puheita. Lisäksi rukoillaan yhdessä kotiseudun puolesta. Ekumeeninen kaupunkipyhiinvaellus päättyy helluntaiseurakuntaan, jossa on tarjolla kahvia ja kuumaa kaakaota.

Ekumeeninen kaupunkipyhiinvaellus su 19.1. klo 16

Lähtö Pyhien profeetta Sakariaan ja vanhurskaan Elisabetin kirkosta (Erkonkatu 11).

Reitti Olavinkatua pitkin. Kesto noin 2 tuntia.

Valokuva: Mikko Suonio

Seurakunta mukana Savonlinnan kylät ry:n Joulutorilla Jalmarin aukiolla ti 17.12. klo 18
Asukasloikka Savonlinna -hankeperhe järjestää joulusta ohjelmaa Jalmarin aukiolla (Olavinkatu 56). Seurakunta on mukana laulattamassa joululauluja.

Lapsiperheiden joulukirkko Tuomiokirkossa ma 16.12. klo 18
Kaupungin, kappeliseurakuntien ja kirkkopiirin yhteinen lämminhenkinen joulukirkko, johon kutsutaan erityisesti lapsiperheitä. Lasten joulukuvaelma, kerholaisten lauluesitys.

Hengen ravintola Leivän joulu 23.12. klo 10
Hartaus klo 10.30. Joululounas klo 11-12: joulupuuro ja sekahedelmäsoppa, kinkkuvoileipiä, jouluoorttuja ja kahvit. Lounaan valmistavat Kapustaukot. Mukana entisiä ja nykyisiä luottamushenkilöitä. Messu klo 12.

Joulukirkko Kerimäen isossa kirkossa ke 25.12. klo 7
Kerimäen joulukirkko on ainutlaatuinen elämys. Maailman suurimman puukirkon kattokruunujen lähes 470 kynttilää sytytetään ja kirkkokansa saa tuoda mukana omia lamppeja. Mukaan kannattaa ottaa oma virsikirja ja lämpimiä vaatteita. Kirkkoa ei lämmitetä.
Kerimäen kirkko on avoinna 3.-6.1. klo 10-14 tutustumista ja hiljentymistä varten. Opas paikalla.

Su 5.1.2020 klo 15 ConcertAid-Savonlinna -hyväntekeväisyyskonsertti, Savonlinna-sali
Toivon säveliä maailmalta ja maailmalle. Kerimäen naislaulajat, Kerimäen mieslaulajat, Takamus, solisteina: Tiia Jaatinen, Matti Muhonen, Jari Pylväinen, Matti Turunen sekä Minna Malinen, Maria Padatsu, Minna Raassina, Sauli Rissanen & kanttoreiden gospelryhmä, houseband Mika Siekkisen johdolla. Liput 22,50 e. Myynti: lippupiste.fi ja 1h ennen ovelta (narikka 2 e). Tuotto katastrofeista kärsivien auttamiseen sekä Naisten Pankin kohteisiin Kirkon ulkomaan kautta. Järjestää: "Toivon lähettäjät", Savonlinnan teatteri ja Savonlinnan seurakunta. Konserttia tukee OP Suur-Savo

*Kauneimmat joululaulut soivat jo 47. kerran. Tilaisuuksissa kerätään kolehti kehityksimaiden lapsille. Keräyksen suojelija on tänä vuonna **Katri Helena**.*

- To 5.12. klo 13 Ikäihmisille** Kerimäen talvikirkko
Su 8.12. klo 13 Enonkosken luostari Ihamaniementie 848, Ihamaniemi
Su 8.12. klo 18 Kerimäen talvikirkko Mukana Kerimäen Naislaulajat sekä Mieslaulajat.
Ti 10.12. klo 12 Hiljaa kulkeville Tuomiokirkko
Ti 10.12. klo 18 Lasten kauneimmat joululaulut, Tuomiokirkko. Yhteistyössä Asemantien päiväkodin kanssa.
Ke 11.12. klo 18 Louhen koulu Juurelantie 12
Ke 11.12. klo 18 Tiemassaaren kylätalo Voinsalmentie 1209, Rantasalmi
To 12.12. klo 15 Punkaharjun srk-talo
To 12.12. klo 18 Nousulan kylätalo Koivumäentie 3, Anttola
To 12.12. klo 18.30 Varparanta, Kartanohostel AnnaCatharina, Juvolantie 1353, Savonlinna.
Pe 13.12. klo 18.30 Moinsalmi Kielontalo, Moinsalmentie 2124, Savonlinna.
Su 15.12. klo 14 Rönkkötalo Rönkönvaarantie 801, Rönkönvaara.
Su 15.12. klo 16 Kerimäen talvikirkko Mukana Kerimäen kirkkokuoro.
Su 15.12. klo 18 Enonkosken kirkko
Su 15.12. klo 18 Hieman matalammalta Pääskylahden kirkko
Su 15.12. klo 18 Tuomiokirkko
Su 15.12. klo 18 Savonrannan kirkko
Su 15.12. klo 19 Rantasalmen kirkko Mukana aikuisten puhallinorkesteri.
Ma 16.12. klo 10 Hengen ravintola Leipä srk-keskus, Kirkkokatu 17, Savonlinna.
Ma 16.12. klo 18 Hiukkajoen kylätalo
Ma 16.12. klo 18 Luotojärvi Kaija Jukolalla, Luotojärventie 92, Kerimäki
Ma 16.12. klo 18 Makkolan Päivölä Enonkoskentie 1225A, 58150 Makkola
Ti 17.12. klo 18 Oravin rukoushuone Kiramontie 3, Oravi
To 19.12. klo 18 Vuoriniemen kirkkosali
Pe 20.12. klo 17 Kokkolahden kota Oriniementie 214, Savonranta
Su 22.12. klo 13 Hotelli Varpu Veneenniementie 64, Kerimäki. Glögitarjoilu
Su 22.12. klo 15 Kiviapaja Ruusula Kiviapajantie 1570. Kahvit tarjoaa Maatalousnaiset.
Su 22.12. klo 16 Lasten kauneimmat joululaulut Tuomiokirkko
Su 22.12. klo 18 Punkaharjun kirkko
Ma 23.12. klo 18 Tuomiokirkko Mukana Savonlinna-Säämingin Kirkkokuoro
Ma 6.1. klo 11.30 Tuoksuttomat Kerimäen srk-talo, Urheilukuja 2

Savonlinnan Tuomiokirkkoseurakunta

- Su 1.12. klo 10 Puuhamessu** Pääskylahden kirkko. Joulupuuro.
Su 1.12. klo 16 Uuden elämän illan adventtijuha "Jumalan äänen kuuleminen - siunaukseksi toisille", Timo ja Riitta Kuutti. Puuro ja kahvi klo 15.30, kolehti.
Ma 2.12. klo 18 Suomen Raamattuopiston adventtijuha Säämingin srk-talo. SRO 80-vuotisjuhla. Pertti Kallio, Laulukuvia-yhtye sekä Juha Hasanen.
Pe 6.12. klo 10 Itsenäisyyspäivän sanajumalanpalvelus Tuomiokirkko. Savonlinnan Mieslaulajat.
Pe 6.12. klo 14 Kaiken kansan itsenäisyyspäivän tapahtuma Linnalan opisto. Kaupunginjohtajan puhe, veteraanin puhe, Linnala Jazz Bändi, "80 vuotta sitten" Martti Luukko. Kahvit. Vapaa pääsy.
Su 8.12. klo 10 Suomalaisen musiikin messu Sibeliuksen päivänä, Tuomiokirkko
Ke 11.12. klo 17.30 Maahanmuuttajien joulujuhla srk-keskus, juhlasali. Yhteistyössä srk, Kristillinen opisto ja kaupungin maahanmuuttajapalvelut.
Pe 13.12. klo 13 Kuurojen joulujuhla, srk-keskus, kappelikahvio. Paikalla kuurojen pappi Seppo Laukkanen.
La 14.12. Seurakunta mukana Tuomaan markkinoilla Olavinlinna, kellotornin alakerta. Yhteislaulua klo 11.30 ja 12.30, luterilainen jouluhartaus klo 12.
Su 15.12. klo 11.30 Eläikeikäisten joulujuhla srk-keskus, juhlasali. Klo 11.30-12.15 Puuro- ja kahvitarjoilu. Klo 12.15-13.15 SPR:n joulutervehdys, Linnan lausujista Marjatta Hakkarainen ja Kaija Sairanen, Elohopea-kuoro, johtaa Sinikka Taskinen, jouluhartaus ja yhteislauluja. Järj. srk ja SPR:n Sln:n osasto.
Ma 16.12. klo 18 Lapsiperheiden joulukirkko Tuomiokirkko
Su 22.12. klo 10 Kauneimmat joululaulut messu Tuomiokirkko
Su 22.12. klo 13 Tänä pyhänä yönä -musiikillinen runotuokio, Talvisalon kappeli. Runomusiikkiyhtye Helmi: Anna Lamberg, Irja Lyytikäinen, Dana Kaiponen, Minna Malinen. Vapaa pääsy.
Ma 23.12. klo 10 Hengen ravintola Leivän joulu Joulupuuro, messu.
Ti 24.12. klo 13.30 Aattohartaus, Tuomiokirkko
Ti 24.12. klo 15 Lasten aattohartaus, Tuomiokirkko
Ti 24.12. klo 15 Aattohartaus Pääskylahden siunauskappeli
Ti 24.12. klo 16 Aattohartaus, Talvisalon siunauskappeli. Mukana Savonlinnan Mieslaulajat.
Ti 24.12. klo 23 Jouluyön messu, Tuomiokirkko
Ke 25.12. klo 8 Jouluaamun sanajumalanpalvelus Tuomiokirkko
Ke 25.12. klo 8 Jouluaamun sanajumalanpalvelus Oravin rukoushuone.
Ke 25.12. klo 10 Jouluaamun sanajumalanpalvelus Pääskylahden kirkko
Ke 25.12. klo 10 Jouluaamun sanajumalanpalvelus Lohikosken kirkko
To 26.12. klo 10 Tapaninpäivän messu Tuomiokirkko
To 26.12. klo 10 Tapaninpäivän ekumeeninen hartaus Haukiniemen tsasounalla. Juntunen, Rask. Joulupuuro navetaariossa.
Ke 1.1. klo 10 Uudenvuodenpäivän messu Tuomiokirkko
Ma 6.1. klo 10 Loppiaisen messu Tuomiokirkko

Enonkosken kappeliseurakunta

- Pe 29.11. klo 15 Lauluhetki,** Maitolaituri. Srk tarjoaa torttukahvit.
Pe 6.12. klo 10 Itsenäisyyspäivän sanajumalanpalvelus, kirkko. Palveluksen jälkeen seppeleenlasku sankarihaudoille, Juhla ja kahvit srk-talossa. Järj. srk ja kunta.
Su 8.12. klo 13 Kauneimmat joululaulut kaikenikäisille. Ihamaniementie 848, Enonkoski. Mukana kanttori Mika Siekkinen ja nukketeatteritaiteilija Helena Kaipio. Tarjolla joulusta puuroa ja kahvit.
Su 9.12. klo 9.30 Perheiden joulukirkko, kirkko. Puurotarjoilu srk-talossa.
Ma 9.12. klo 13.30 Ikäihmisten joulujuhla, srk-talo. Tarjoilua ja ohjelmaa. Järj. srk ja eläkeläisjärjestöt.

To 12.12. klo 17-19 Nokipannukahvit ja makkaranpaistoa, Salen piha.
 Pe 20.12. klo 9 Koulun joulukirkko kirkko
 Ti 24.12. klo 15 Jouluaaton hartaus kirkko
 Ke 25.12. klo 8 Jouluaamun sanajumalanpalvelus kirkko
 To 26.12. klo 13 Tapaninpäivän messu luostarissa. Kirkkokahvit.
 Ke 1.1. klo 13 Uudenvuodenpäivän messu kirkko
 Ei messua kirkossa su 5.1.
 Ma 6.1. klo 10 Loppiaisen messu kirkko

Kerimäen kappeliseurakunta

Joulun lähetysoppi Kerimäellä tiistaisin 3.12., 10.12. ja 17.12. klo 9-14, srk-kodilla. Myytävänä käsitöitä sekä joulukortteja ja -koristeita.
Pe 6.12. klo 10 Itsenäisyyspäivän sanajumalanpalvelus talvikirkko. Kunnianosoitukset sankarihaudoilla ja juhla B-koulun salissa.
Su 8.12. klo 10 Kauneimmat joululaulut perhemessu talvikirkko. Erityisesti alueen perhekerhot, päiväkerhot, päiväkodit ja perhepäivähoito.
ti 10.12. klo 10 Joulukuvaelma "Kaikki on mahdollista!", Kerimäen srk-koti. Savonrannan näytelmäryhmä ja kirkkopiiri.
La 14.12. klo 12-14 Joulumyyjäiset lähetystyön hyväksi srk-koti. Käsitöitä & leivonnaisia. Puffetti.
Ti 24.12. klo 15 Jouluaaton sanajumalanpalvelus Talvikirkko. Kerimäen mieslaulajat laulavat sankarihaudoilla klo 16.
Ke 25.12. klo 7 Jouluaamun sanajumalanpalvelus perinteinen joulukirkko Isossa kirkossa.
To 26.12. klo 10 Tapaninpäivän messu talvikirkko
Ei messua kirkossa su 5.1.
Ma 6.1. klo 10 Loppiaisen messu talvikirkko

Punkaharjun kappeliseurakunta

Pe 6.12. klo 10 Itsenäisyyspäivän jumalanpalvelus kirkko. Punkaharjun mieslaulajat. Kunniakäynti Punkaharjun sankarihaudoilla jumalanpalveluksen jälkeen. Nokipannukahvit kirkkorannassa Punkaharjun reserviläiset. Kahvitus ulkona, joten sään mukainen vaatetus.
Su 8.12. klo 10 Kauneimmat joululaulut messu kirkko Pystykahvit.
To 12.12. klo 18 Lapsiperheiden joulukirkko kirkko
Su 15.12. klo 10 Kaikenikäisten messu sekä ulkojuhla srk-talo. Pukeuduthan sään mukaisesti.
Joulusoppi 17.-20.12. klo 9-15 Punkaharjun virastolla lähetystyön hyväksi. Myytävänä joulukoristeita ja käsitöitä.
Ti 24.12. klo 13 Ehtoollishartaus Toivola-koti
Ti 24.12. klo 13.45 Ehtoollishartaus Harjulan yläkerta
Ti 24.12. klo 15 Aattohartaus kirkko
Ke 25.12. klo 8 Jouluaamun jumalanpalvelus kirkko
Ke 25.12. klo 10 Jouluaamun messu Vuoriniemi
Ke 1.1. klo 13 Uudenvuodenpäivän messu kirkko
Ei messua kirkossa su 5.1.
Ma 6.1. klo 10 Loppiaisen messu kirkko

Rantasalmen kappeliseurakunta

Su 1.12. klo 10 Adventtikirkko kirkko. Suvi Leppäsen virkaan siunaaminen.
Su 1.12. klo 14 Mielojärvi-Hiltulan adventtikirkko, joulupuuro. Kirsi ja Pauli Paintola, Sallinjoentie 37, Parkumäki.
Pe 6.12. klo 10 Itsenäisyyspäivän sanajumalanpalvelus, kirkko. Seppelenlasku ennen messua klo 9.40.
Ti 10.12. klo 13 Sananjalan adventtijuhla Kirkkorinne
Pe 13.12. klo 9.30 Lucia-juhla kirkko
To 19.12. klo 23 Lukion joulumessu kirkko
Pe 20.12. klo 9.30 Koulujen jouluhartaus kirkko
Su 22.12. klo 10 Perhekirkko mukana oikea aasi luomassa tunnelmaa
Ti 24.12. klo 15 Aattohartaus kirkko
Ke 25.12. klo 7 Jouluaamun sanajumalanpalvelus kirkko
To 26.12. klo 18 Tapaninpäivän hiljaisuuden iltakirkko
Ke 1.1. klo 10 Uudenvuodenpäivän sanajumalanpalvelus kirkko
Ma 6.1. klo 19 Loppiaisen hiljaisuuden iltakirkko

Savonrannan kirkkopiiri

Su 1.12. klo 10 Puuhamessu ja jouluopuuro seurakuntakoti
Pe 6.12. klo 10 Sanajumalanpalvelus kirkossa ja **Itsenäisyyspäivän juhla** seurakuntakoti
Ti 10.12. klo 11.30 Päivärinteen Turinatuvasa srk:n jouluihin ohjelma ja arpajaiset.
Ti 10.12. klo 18 Koko perheen joulujuhla ja joulupuuro seurakuntakoti. Joulukuvaelma "Kaikki on mahdollista", Savonrannan näytelmäryhmä ja kirkkopiiri.
Ti 17.12. klo 19 Joulun kirkkokonsertti Savonlinna-kvartetti ja Sanna Pirttialo.
La 21.12. klo 8.30 Koulukirkko
Su 22.12. klo 12.45 Ehtoollishartaus Päivärinne
Su 22.12. klo 14 Ehtoollishartaus Koivula
Ti 24.12. klo 15 Jouluhartaus kappeli
Ke 25.12. klo 8 Jouluaamun palvelus kirkko. Näytelmäryhmän kuvaelma "Kaikki on mahdollista!"
Ti 31.12. klo 23 Uudenvuoden aaton palvelus kirkko
Ei messua kirkossa su 5.1.
Ma 6.1. 2020 klo 10 Loppiaisen messu seurakuntakoti

Musiikki- ja yhteislaulutilaisuudet Koko seurakunnan alueella

Su 1.12. klo 17 Lapset pohjoisen Tuomiokirkko. Iloinen lapsikuoro, Laululeikkikuoro, Linnaneidot, Poikakuoro Juventus, Loiske, LoiskeAnttola. Vieraana Kaisa Makkonen. Säestää: Heidi Takanen, Teemu Takanen, Minna Raasina, Reko Tammi, Mariorvokki Marangi. Konsertin tarjoaa Lumme Energia. Vapaa pääsy.
Su 1.12. klo 18 Punkaharjun mieslaulajien joulukonsertti Punkaharjun srk-talo. Vapaa pääsy, käsiohjelma 10 €
Ke 4.12. klo 19 Reino Nordin - Meidän valo -konsertti, Tuomiokirkko. Liput alk. 32 €, warnermusiclive.fi.
Pe 6.12. klo 16 "Joulukuun juhlaa!" -laulukonsertti Tuomiokirkossa. Sibeliuksen lauluja ja joululauluja. Esiintyjinä Leena Astikaisen yksinlauluoppilaita. Säestys Ilkka Vesioja, piano.
Su 8.12. klo 18 J.S. Bachin Jouluoratorio kantaatit I-III, Tuomiokirkko. Tuomiokirkon lauluyhtye, orkesteri, johtaa Reko Tammi. Käsiohjelma 20 €.
Ma 9.12. klo 10 Arto Liukon yhteislaulutuokio Kellarpellon srk-koti ja ti 10.12. klo 10 Pääskylahden srk-talo.
Ke 11.12. klo 18 Musiikkiopiston joulukonsertti Punkaharjun rk-talo
Ke 11.12. klo 18.30 Kuorojen yhteinen joulukonsertti Tuomiokirkko.
Pe 13.12. klo 18.30 Christmas With Elvis Presley Songs -joulukonsertti, Tuomiokirkko. Liput ennakkoon 25 €, ovelta 30 €.
La 14.12. klo 18 Joulun sanomaa -joulukonsertti Tuomiokirkko. Jaakko Ryhänen, Kerimäen Mieslaulajat, Pertti Järvisalo, Jouluorkesteri. Liput ennakkoon 25 €, ovelta 27 €.
Su 15.12. klo 14 Mökit nukkuu lumiset -konsertti Tuomiokirkko. Vapaa pääsy, ohjelma 15 €.
Ti 17.12. klo 13 Elohopeakuoron joulukonsertti Tuomiokirkko. Vapaa pääsy.
Ti 17.12. klo 15 Savonlinna-kvartetin joulukonsertti Savonrannan kirkko. Solistina Sanna Pirttialo.
Ti 17.12. klo 17 Aakkosvirret: Xmas Tuomiokirkko. Tervetuloa toivomaan ja laulamaan joululauluja kanttori Katariina Kokkosen johdolla.
Ke 18.12. klo 18.30 Antti Ketonen, Joululauluni -konsertti, Tuomiokirkko. Liput ennakkoon 34,50 € www.joululauluni.fi ja ovelta 39,50 €.
To 19.12. klo 19 Savonlinna-kvartetin joulukonsertti Tuomiokirkko.
La 21.12. klo 18 Joulukonsertti Rantasalmen kirkko: Anu Ontronen, Joonas Asikainen ja Marianne Rönkkönen.
La 21.12. klo 19 Saara Aalto - Fairytale - Joulun taikaa -konsertti, Tuomiokirkko. Liput alkaen 32,50 €. Lipunmyyntitiedot: warnermusiclive.fi.
Su 22.12. klo 13 Joulukonsertti Enonkosken kirkko. Matti ja Maria Turunen laulu, Mirva Helske piano. Konsertin jälkeen kahvitus srk-talossa. Järj. Enonkosken Musiikkiyhdistys.

Lähetystyö

Savonlinna

LÄHETYSSOPPI Säaminginkatu 4
 Avoinna ma, ke-pe klo 11-16 ja ti klo 13-18
 30.11- 21.12. myös lauantaisin klo 10-13
 Suljettu 23.12.2019-12.1.2020
La 14.12. klo 10-13 perinteiset joulumyyjäiset Savonlinnan srk-keskus, Kirkkokatu 17. Alkuhartaus klo 9.45. Myytävänä mm. joulukortteja ja -koristeita, käsitöitä, leivonnaisia ja laatikkoruokia. Hernekeittoa annoksina ja omiin astioihin, ohra- ja riisipuuroa sekä mehukeittoa. Kahvia ja pullaa. Nuorisotyö "myy" joululauluja. Arpajaisia.
La 14.12. klo 11-18 lähetystyön pöytä Tuomaan markkinoilla Olavinlinnassa. Myytävänä Lähetyssoopen tuotteita.
6.1. Loppiaispuuro ja lähetystilaisuus jumalanpalveluksen jälkeen Savonlinnan srk-keskus, Kirkkokatu 17. Mukana nimikkolähettimme Eeria Niemi.
To 9.1. klo 11-15 Lähetystyön starttipäivä Savonrannan srk-talo, Pappilantie 17. Tiedottamista Lähetystyksen kesäpäivistä. Lähtö klo 9 Savonlinnan srk-keskus. Lisätiedot ja ilmoittautumiset 3.1.2. mennessä Marjolle puh. 044 776 8095 klo 9-15.
Ti 21.1. ja 4.2. klo 13 Sopen uutiskahvit. Ajankohtaisia kuulumisia kansainvälisen- ja lähetystyön saralta, Lähetysoppi

Kerimäki

Lähetysoppi avoinna 3.-17.12. klo 9-14 tiistaisin seurakutakodilla (Urheilukuja 2). Myytävänä mm. käsitöitä ja kortteja
La 14.11. klo 12 joulumyyjäiset srk-koti. Puffetti (riisipuuroa ja kahvia), myynnissä käsitöitä ja leivonnaisia

Punkaharju

Joulusoppi avoinna 17.-20.12. klo 9-15 seurakuntatalolla (Oikotie 10). Myytävänä monenlaisia käsitöitä ja joulukoristeita. Glögi- ja piparitarjoilu. Karjalanpiirakat tilauksesta 20.12. Hinta 0,60 € / kpl, laktoosittomia. Tilaukset viim. 13.12. Annille p. 050 540 6100.

Somenutisia!

Nyt myös Rantasalmen kappeliseurakunnalla on oma Facebook-sivu sekä Instagram-tili:
[Facebook.com/rantasalmenkappeliseurakunta](https://www.facebook.com/rantasalmenkappeliseurakunta)
 IG: [rantasalmenkappeliseurakunta](https://www.instagram.com/rantasalmenkappeliseurakunta)

[Facebook.com/savonlinnansrk](https://www.facebook.com/savonlinnansrk)
[Facebook.com/enonkosken-kappeliseurakunta](https://www.facebook.com/enonkosken-kappeliseurakunta)
[Facebook.com/kerimaenkappeli](https://www.facebook.com/kerimaenkappeli)
[Facebook.com/punkaharjun-kappeliseurakunta](https://www.facebook.com/punkaharjun-kappeliseurakunta)
[Facebook.com/savonrannankirkkopiiri](https://www.facebook.com/savonrannankirkkopiiri)

Savonlinnan seurakunta:
 savonlinnansrk
 Kerimäen kappeliseurakunta:
 kirkko_kerimaella
 Punkaharjun kappeliseurakunta:
 evlph

"Piti mennä kaksi viikkoa, menikin 41 vuotta"

Yksi aikakausi seurakunnassamme on päättynyt iloisissa, mutta myös hieman haikeissa tunnelmissa: Seurakunnan palkanlaskija Merja Levänen siirtyi eläkkeelle 41 vuoden työuran jälkeen. Tuona aikana kaikki ehti muuttua, moneen kertaan. Työn sisältö, työvälineet, työtoverit, esimiehet, jopa työnantajan nimi, mutta yksi asia pysyi Merjan mukaan samana: mukava työyhteisö.

Merja Levänen ei koskaan hakenut töihin seurakuntaan. "Anoppi hankki minulle työpaikan lokakuussa 1978. Alunperin minun piti tulla pari viikoksi konekirjoitushommiin, mutta sille tielle jäin. Työsuhdetta jatkettiin ensin vuosi kerrallaan ja toisen lapsen syntymän jälkeen sain viran."

"Aluksi tehtävänimike oli toimistoapulainen vastuualueena seurakuntayhtymän kopioinnista huolehtiminen. Tein puhtaaksikirjoitusta, kirjoittelin pankkisiirtoja, hoitelin juoksevat pankkiasiat kiertäen melkein päivittäin kaikki keskustassa olevat kuusi pankkia, kopioin työalojen esitteet ja kokousmateriaalit sekä huolehdin aamuisin saapuvan postin postista ja illalla lähtevän postin postiin. Lisäksi tehtäviini kuului vuosien ajan toimia kirkkoneuvoston ja kirkkovaltuuston sihteerinä."

Yksi yhteinen tietokone tiedotussihteerin kanssa

80-luvun puolivälissä toimistotyön arki koki täydellisen muutoksen, kun seurakuntaan hankittiin ensimmäiset tietokoneet. "Sain tiedotussihteerin kanssa yhteisen MikroMikon vuonna 1985. Konetta säilytettiin suljettujen ovien takana ja sitä saimme käyttää vain me. Tiedotussihteerini kävi kirjoittamassa sillä tiedotteita ja lehtijuttuja ja minä kirjoitin mm. valtuuston esityslistoja. Pikkuhiljaa ohjelmat kehittyivät ja taloushallinto ja palkanlaskenta saivat omat työnsä helpottavat ohjelmistonsa."

Suurten muutosten vuodet

Merja Levänen aloitti työnsä Savonlinnan ja Säämingin ev.lut. seurakuntayhtymän palveluksessa, josta vuonna 1995 tuli Savonlinna-Säämingin seurakunta, joka jäi historiaan vuonna 2013. Uusi Savonlinnan seurakunta syntyi, kun Enonkosken, Kerimäen ja Punkaharjun sekä myöhemmin Rantasalmen seurakunnat lakkautettiin ja liitettiin Savonlinnaan kappeliseurakuntina. Samalla kappeliseurakuntien työntekijöiden palkat ja työsuhteet siirtyivät Merjan vastuulle.

"Laskettavien palkkojen määrä moninkertaistui ja oman haasteensa toi sekin, että kaikki työntekijät eivät enää olleet

saman katon alla, vaan ympäri uutta suurta seurakuntaa." Yhtenä seurakuntana toimiminen vaati opettelua monella tavalla ja tasolla, mutta palkanlaskenta on työntekijöiden iloksi sujunut aina juuri niinkuin pitääkin. "Yhdistymisen teetti paljon työtä ja kyllähän työyhteisön kasvaminen kymmenillä työntekijöillä on valtava muutos. Hyvin siitä kuitenkin selvitettiin. Uudet ihmiset ja uudet tehtävät tulivat tutuksi nopeasti."

Se toinen vielä pidempi suhde

Työpaikka ei ole Merja Leväsen elämässä ainoa pitkäkestoinen ja pysyvä asia. Yhteinen taival Ari-puolison kanssa alkoi vielä työuraakin aikaisemmin, 16-vuotiaana. Satunnainen kohtaaminen Auvisenrinteessä sijainneella kioskillä johti alttarille asti. Pariskunnalle syntyi kaksi poikaa, Marko ja Mika, ja Levästen perheen elämä täyttyi poikien jääkiekkoharrastuksesta, veneilystä, mökkeilystä, matkustelusta ja monesta muusta puuhasta. Myöhemmin perhe kasvoi kahdella miniällä ja neljällä lapsenlapsella. Nyt Merjalla ja Arilla on 42 vuotta kestäneen avioliiton aikana ensimmäistä kertaa edessä vaihe, jolloin kummankaan ei tarvitse lähteä töihin. Millaisia suunnitelmia Leväsillä on uuteen arkeen? "Nyt aiomme huilata ja elää hetken kerrallaan, tehden sitä mitä päivät eteen tuovat. Kesät on jatkossakin tarkoitus viettää mökillä. Matkustellakin voisi nyt, kun voi lähteä milloin huvittaa, minne huvittaa!"

"Koskaan ei ole tarvinnut riidellä."

Yli neljäkymmentä vuotta saman työnantajan palveluksessa on itsessään poikkeuksellista, mutta yhtä poikkeuksellinen on ollut Merja Leväsen työn tekemisen tyyli. Seurakunnan väki on vuodesta toiseen saanut hoitaa mutkikkaatkin työsuhte- ja palkka-asiat hyvässä hengessä ja Merjalla on aina tuntunut riittävän aikaa kysymyksille ja neuvomiselle. Miten työniloa ja työmotivaatiota riitti näin monelle vuodelle? "Vaikka työnantaja pysyi samana, asiat muuttuivat sopivasti koko ajan: tuli uusia esimiehiä, uusia työtovereita, uusia tehtäviä ja uusia työkaluja. Työ ei koskaan alkanut tuntua tylsältä, koska vaihtelua oli niin paljon."

"Seurakunta on ollut hyvä työnantaja: jokainen saa tässä yhteisössä olla oma itsensä ja työntekijöistä on pidetty hyvää huolta", Merja pohtii, ja kiteyttää 40 vuotta tavalla, josta jokainen työelämässä oleva voi ottaa oppia: "Asioista on voitu olla eri mieltä, ja työyhteisössä on käyty läpi vaikeita asioita, mutta koskaan ei töissä ole tarvinnut riidellä kenenkään kanssa." ■

Palkanlaskija Merja Levänen aloitti työt toimistoapulaisena Savonlinna-Säämingin ev.lut. seurakuntayhtymässä vuonna 1978. Alunperin parin viikon pituiseksi suunniteltu pesti venyi 41 vuodeksi. Pidetty ja arvostettu työtoveri saatettiin eläkkeelle koko päivän kestäneiden kakkukahvien myötä - ja viimeiseksi vaadittiin vielä lupaus, että Merja muistaa käydä moikkaamassa vanhoja työkavereita jatkossakin.

Lohtuhuivi lämmittää surevaa

Lohtuhuivi on lämpeä huivi, jonka hoitaja tai pappi antaa surevalle lohduksi ja lämmikkeeksi omaisen kuolinvuoteen äärellä. Alun perin lohtuhuivi on Tampereen Tuomasyhteisön käsityöntekijöiden idea, mutta kaunis tapa on levinnyt ympäri Suomea. Savonlinnassa lohtuhuivien jakamisen aloitti Sosterin palliatiivisen yksikön sairaanhoitaja Kristiina Laine.

Kristiina Laine löysi lohtuhuivi-idean lehtijutusta. "Jutussa pappi **Minnamaria Tammisalo** kuvaili huivin lämmittävän, kun puolison käsi ei enää harteille yllä", Kristiina kertoo. "Ajatus oli niin kaunis, että ryhdyimme heti henkilökunnan voimin ja muutamien vapaaehtoisten avulla neulomaan huiveja osastomme käyttöön. Huivin antaminen omaiselle on meille koskettava hetki, joka välittää myötätuntoa ja lohdutusta silloinkin kun sanoja ei löydy. Huivi on myös hoitohenkilökunnan tapa kiittää omaisia siitä, että he ovat osallistuneet hoitoon. Joskus kuolevan luona on sairaalapastori ja silloin myös hän voi luovuttaa huivin. Huivi annetaan omaiselle, joka on läsnä kuoleman hetkellä tai pian sen jälkeen."

Huiveja tarvitaan lisää. Haluatko mukaan vapaaehtoistyöhön? Kristiina Laine ja sairaalapastori **Jaana Paju** kutsuvat kaikkia käsittäiden parissa viihtyviä mukaan neulomaan huiveja sureville. "Huivin koolla, värillä tai mallilla ei ole mitään rajoituksia.

Miehille sopii esimerkiksi aivan yksinkertainen kaulaliina. Myös kaunis Nikolai-huivi on lohtuhuivien tekijöiden parissa hyvin suosittu malli. Nikolai-huivin ohjeen löytää Googelta tai sitä voi kysyä suoraan meiltä", Jaana ja Kristiina kertovat. Lisätietoa huivien ohjeista ja toimituksesta saa sähköpostitse Jaanalta, jaana.paju@sosteri.fi

Lankalauantain Lohtuhuivi-ilta la 11.4.2020 klo 17

Seurakunta järjestää pääsiäisenä Lohtuhuivi-illan Savonlinnan Tuomiokirkossa. "Kirkkovuodessa hiljainen lauantai eli lankalauantai on surun, poissaolon ja menetyksen päivä. Kokoonnumme illan hämärtyessä neulomaan ja virkkamaan huiveja ja kuulemaan lohdutuksen sanoja ja musiikkia. Tarjolla on myös iltateet", Jaana kertoo. Lohtuhuivi-iltaan voi lahjoittaa lankoja etukäteen. Jos sinulla on ylimääräisiä lankoja, ne voi tuoda tai lähettää Savonlinnan seurakunnan Tiedotustoimistoon (Kirkkokatu 17, 2.krs) ma-pe klo 9-13.

Sairaalapastori Jaana Paju ja sairaanhoitaja Kristiina Laine ihailevat vapaaehtoisten ja henkilökunnan neulomia lohtuhuiveja. Huiveja tarvitaan lisää ja lahjoituksia otetaan vastaan koko ajan.

Jouluterveiset maailmalta ⁷

Savonlinnan seurakunnalla on yhteensä 14 nimikkolähettiä ympäri maailmaa. Nimikkolähetit ovat Suomen evankelis-luterilaisen kirkon yhteistyöjärjestöjen lähetystyöntekijöitä, joiden toimintaa seurakuntamme tukee. Lue nimikkolähettiemme jouluterveiset Keniasta, Hongkongista ja Israelista.

Kenia

Kenialaisten juhlapäivä on joulupäivä. Jouluaatto on ihan normaali työpäivä. Joulupäivänä kirkossamme on jumalanpalvelus, joskus aikaisin aamulla tai sitten normaaliin aikaan noin kymmeneltä. Käytän sanaa noin, sillä Keniassa tilaisuudet alkavat aina myöhässä, sitten kun ihmisiä on tullut sopiva määrä koolle.

Kirkkomatka maaseudulla saattaa olla pitkä, ihmiset kävelevät polkuja pitkin kirkkoon. Jumalanpalvelukseen ihmiset laittavat aina hienoimmat vaatteensa päälle. Monilla lapsilla tämä tarkoittaa sitä toista vaatekertaa pakollisen koulupuvun lisäksi. Jumalanpalveluksessa kuorot laulavat lauluja ja musiikki on muutenkin suuressa osassa.

Joulupäivänä ihmiset saattavat syödä vähän juhlavamman aterian, chapati-leipää, kanaa, riisiä tai ugalia. Ugali on maissijauhoista tehty tiivis puuro, jota syödään käsin. Ugali on kenialaisten jokapäiväinen ruoka. Limsa on juhlajuoma. Mandaasi-munkit ja makea maitotee ovat myös kenialaisten herkkua. Aina näihin herkkuihin ei kuitenkaan ole varaa sillä kenialaisista yli puolet elää köyhyysrajan alapuolella.

Kuvat on otettu viime jouluna Matongon orpokodin joulujuhlassa, joka järjestetään taas 6.12. Paikalla on kummilapsi-hankkeen ja orpokodin työntekijät ja orpokodin lapset. Juhlissa jaetaan lapsille joulupaketit, jossa on mm. uudet kirkkovaatteet. Nämä he pukevat päälleen joulupäivänä, kun lähtevät joulukirkkoon. Orpokoti on koristeltu kenialaiseen juhlatapaan ilmapalloin.

Krismasi Njema = Hyvää joulua!
Marja Ochieng

Hongkong

Joulua viettäessä voi joutua mitä ihmeellisempiin tilanteisiin. Lähetystyössä on paitsi kaukana kotoa, mutta myös kaukana totutuista tavoista. Kambodzhassa suosituin joululaulu on ”Paljon onnea vaan”, onhan kyseessä Jeesuksen syntymäpäivä. Täällä Hongkongissa joulu on riehakkaidenkin perhetapahtumien aikaa. Kuvassa Jan-Eerik pääsi Hongkongin kirkon joulutapahtumassa yllättäen lavalle afrikkalaisrumpujen säestyksellä.

Upu ja Jan-Eerik Leppänen

Israel

Joulunvietto ei Israelissa näy katukuvassa. Välillä ihan vahingossa eri tilanteissa tulee joulu mieleen, esimerkiksi, kun tapasimme Vanhassa kaupungissa juutalaisen perheen, joka oli menossa perhekuvaan perinteisiin asuihin pukeutuneena. **Esko ja Tuula**

Elämänmenot

KASTETUT

Viikko 43 Samu Armas Bruun, Aili Lyydia Laukkanen, Elena Pulkkinen, Henrik Onni Petteri Tuovinen, Lenni Vilhelm Vihavainen (Rsalmi), Peetu Tuomo Taavetti Vihavainen (Kmäki) **Viikko 44** Eemeli Otto Armas Kainulainen (Ekoski), Aino Helvi Eveliina Kokki (Kmäki), Leena Ilona Laukka (Rsalmi)

Viikko 45 Hilda Rosa Tamara Turtiainen **Viikko 46** Väinö Pekka Kalevi Bogdanoff (Rsalmi) **Viikko 47** Siina Aurora Hoffrén, Maija Bella Fiona Mutikainen (Kmäki), Eevi Inkeri Vilhelmiina Pirinen, Eino Ilmari Ukkonen

KUOLLEET

Viikko 43 Hilikka Irja Ruuskanen 96v (Rsalmi), Kerttu Liisa Honkanen 92v (Kmäki), Helka Katri Huupponen 90v (Rsalmi), Suoma Maria Kupiainen 88v (Kmäki), Eine Anneli Talvikki Auvinen 84v (Rsalmi), Eelis Kalevi Uimonen 82v (Sran-ta), Ukko Antti Liukko 80v (Ekoski), Kirsti Kaarina Nousiainen 78v, Jaakko Antero Kupiainen 72v, Terho Tapio Pesonen 69v (Sran-ta), Hannu Tapio Kuutti 67v, Markku Olavi Konttinen 49v (Pharju) **Viikko 44** Veikko Albin Lintunen 92v (Rsalmi), Terttu Kaarina Jantunen 86v (Pharju), Kosti Kalevi Turunen 85v, Raija Anneli Rossilahti 75v **Viikko 45** Toini Maria Huotarinen 100v, Arvi Olavi Piispa 85v (Rsalmi), Matti Sakari Kosonen 80v, Raimo Juhani Silven 79v, Pirkko Irmeli Bröms 76v, Paavo Juhani Muhonen 68v (Kmäki)

Viikko 46 Lea Lahja Kyllikki Nykänen 90v (Kmäki), Raili Kaarina Partanen 87v (Ekoski), Terho Ilmari Ruuskanen 87v (Rsalmi), Matti Huttunen 85v, Sirkka Liisa Makkonen 84v (Kmäki), Raija Mirja Hillevi Nokelainen 84v, Keijo Olavi Laamanen 83v (Pharju), Raili Terttu Talvikki Turtiainen 83v, Valto Ensio Mutka 77v (Rsalmi), Paavo Olavi Tolvanen 73v (Ekoski), Lauri Veikko Ilmari Mikkonen 71v, Minna Kaisa Susanna Enifena 56v (Kmäki) **Viikko 47** Vieno Sanelma Tiainen 97v (Kmäki), Elma Ilona Kainulainen 95v, Heimo Rafael Breilin 89v, Martta Ritva Sylvia Puputti 87v, Antti Elias Huhtanen 86 (Rsalmi), Martti Ensio Turtiainen 78v, Riitta Anneli Levänen 78v, Helga Marjatta Hagman 73v, Pekka Kalevi Kosonen 69v

Hyvät lahjavinkit

Jouluostoksille Lähetyssoppeen

Lähetyssopesta saat laadukkaita käsitöitä itselle tai lahjaksi. Tue lähetystyötä ostamalla Sopen tuotteita!

Lähetyssoppi Säaminginkatu 4
Avoinna ma, ke-pe klo 11-16 ja
ti klo 13-18 30.11- 21.12. myös
lauantaisin klo 10-13
Suljettu 23.12.2019-12.1.2020

KOTIMAANAPU

Kotimaanapu auttaa hädänalaisia suomalaisia ja suomessa asuvia syntyperään, uskontoon tai poliittiseen vakaumukseen katsomatta. Kotimaanavun kautta voit auttaa joko vapaaehtoistyön tai rahaja tavaralahjoitusten kautta.

Kotimaanavun varoin tehtävä paikallinen avustustyö toteutetaan Suomen evankelis-luterilaisten seurakuntien diakoniatyön kautta. Apu menee perille diakoniatyöntekijöiden välittämänä ihmiseltä ihmiselle.

Avustuskohteet: kotimaanapu.fi

Rakenna tulevaisuutta lähetyslahjoilla

Vuohi
maaseudun
köyhälle
perheelle
Bangladeshiin
25 €

Turvallisempi
synnytys
bangladeshilaiselle
naiselle
20 €

Lasten
päiväkeskus
Etiopiaan
hulluun
säätiin
15 €

Kyyhkyslakka
Bangladeshin
maaseudun
köyhälle
perheelle
15 €

Osta lahjakortit: www.kylvaja.fi/lahetyslahjat

KUA Kirkon Ulkomaanapu

Toisenlaiset Lahjat ilahduttavat ystäviämme ja rakkaitamme lähellä ja kaukana niin arjessa kuin juhlassakin. Lahjoituksestasi saat annettavaksi perinteisen postikortin tai sähköisen kortin, jossa kerrotaan tuesta, jota lahjoituksella annetaan ihmisille kehitysmaissa. Lahjavaihtoehtoja on yli 40. Lahjoittaa voi vaikkapa vuohia, koulutarvikkeita, aterioita, terveysvalistusta, lukutaitoa tai kaivon kokonaisuksi kylälle.
Tutustu osoitteessa toisenlainenlahja.fi

Kaikki joulunajan tapahtumat tämän lehden sivuilla 4-5

Savonlinnan tuomiokirkkoseurakunta

Kirkkoherra Sammeli Juntunen p. 044 776 8016
Jumalanpalvelus Tuomiokirkossa sunnuntaisin klo 10
Hengen ravintola Leipä maanantaisin 23.12. saakka
srk-keskuksessa klo 10. Leivän toiminta jatkuu joulun jälkeen.

Päivärūkoushetki Tuomiokirkossa ke 11. ja 18.12. klo 12
Arkimesu Pääskylahden kirkossa torstaisin klo 10.30.
La 30.11. klo 17 Loistoilta srk-keskus. Eila ja Pauli Kärki.
Erja Kalpio, Savonlinnan gospelkuoro, Pekka Hautakangas & band, Lastenloisto. Kahvila.

Su 1.12. klo 16 Uuden elämän illan adventtjuhla
"Jumalan äänen kuuleminen - siunaukseksi toisille", Timo ja Riitta Kuutti. Puuro ja kahvi klo 15.30, kolehti. Uuden elämän illat Pääskylahden kirkossa 2020: 26.1. klo 16, 16.2. klo 16, 15.3. klo 16, 19.4. klo 16 ja 17.5. klo 16
To 12.12. klo 18 Sinkkuilta, srk-keskus, kahvio.
Su 15.12. klo 18 Kompmissu, Tuomiokirkko.

Enonkosken kappeliseurakunta

Aluekappalainen Pekka Auvinen p. 044 776 8050
Jumalanpalvelus su klo 10

Ke 4.12. klo 17 Sanan ja rukouksen ilta, srk-talo.
Ma 16.12. klo 8 Hetkonen aamulla, srk-talo. Kaikille avoin aamupala.

Kerimäen kappeliseurakunta

Aluekappalainen rovasti Toivo Loikkanen p. 050 540 6111. Jumalanpalvelus su klo 10.

Tiistaitupa ti 3.12 ja 10.12. klo 11-13 srk-kodilla.
Tammikuussa Tiistaitupa jatkaa ti 14.1. alkaen.

Punkaharjun kappeliseurakunta

Aluekappalainen Sari Vauhkonen p. 050 310 0190
Jumalanpalvelus su klo 10

To 16.1. klo 8.30-9.30 Aamunpala Punkaharjun Airo-lan kamarissa srk.talolla.

Rantasalmen kappeliseurakunta

Aluekappalainen Jussi Leppäniemi 040 531 7916
Jumalanpalvelus su klo 10.

Savonrannan kirkkopiiri

Johtava srk-pastori Henrik Koponen p. 044 776 8052
Jumalanpalvelus su klo 10.

tytöt & pojat

Savonlinna

Donkkis Big Night - Torstaina 5.12. klo 17-19.30
srk-keskus sisäänkäynti F-ovesta. Ohjelmassa opetusta, pelejä, nyyttarit ja toimintapesteitä. Ilmoittautuminen viimeistään edellisenä päivänä. Järjestämisestä vastaavat Savonlinnan seurakunnan varhaisnuorisotyö ja Suomen ev.lut. Kansanlähetyksen (SEKL).

Perhesählykerho - Tiistaisin klo 18.30-20 srk-keskuksen palloilusalissa. Tarkoitettu alakouluikäisille lapsille ja heidän vanhemmilleen. Varusteet: sisäpelikengät ja -vaatteet ja sähkömaila. Mailan saa tarvittaessa myös lainaan kerhosta!

Talvileiri - 4.-6. -luokkalaisille pe-su 7.-9.2. Hirvalahden leirikeskuksesta. Leirillä kivaa yhteistä tekemistä ja ohjelmaa: ulkoilua, talvista tekemistä ja askartelua. Hinta 25€/hlö. Ilmoittautuminen 23.1. mennessä.

Tule viettämään talvinen leiriviikonloppu!

Ilmoittautuminen ja lisätieto:
savonlinnaseurakunta.fi/tapahtumat tai
puh. 0440 768001, ma-pe 9-15.

Savonranta

Ti 17.12. klo 12.30 V-Arkki, Vanhiksella
Kaikille koululaisille.

Diakonia päivystää

Älä jää yksin ongelmien kanssa.

Diakoniapäivystyksessä tilannettasi ryhdytään selvittämään. Ota rohkeasti yhteyttä.

Savonlinnan seurakuntakeskus (Kirkkokatu 17)
ma, ti, to ja pe klo 9-11, p. 044 555 2579

Enonkosken seurakuntatalo (Kirkkotie 8)
puh. 040 865 5653

Kerimäen seurakuntakoti (Urheilukuja 2)
ma ja pe klo 9-11 ja to klo 8-10, p. 050 540 6114

Punkaharjun seurakuntatalo (Oikotie 10)
ma ja ke p. 050 310 0193

Rantasalmen Kirkkorinne (Kirkkotie 3)
ma-pe klo 8-10, p. 040 838 5412

Savonrannan seurakuntakoti (Pappilantie 17)
ti klo 9-11, p. 044 755 0152

Kirkon keskusteluavun palveleva puhelin

0400 221 180

Avoinna joka ilta

ma, ti, ke, to ja su klo 18 - 01 pe-la klo 18 - 03.
Operaattori veloittaa puhelusta liittymäsopimuksesi mukaisen hinnan (pvm/mpm).

Tammikuussa 2020 alkaa uusi sururyhmä

Haluaisitko muistella läheistäsi, jakaa kokemuksiasi menetyksestä, surusta ja muuttuneesta elämäntilanteesta? Sururyhmä 3 kk - 2 vuotta sitten läheisensä menettäneille Savonlinnan seurakuntakeskuksessa (Kirkkokatu 17) iltaryhmänä 13.1. Keväällä 2020 tulossa toinen ryhmä.

Lisätietoja ja ilmoittautuminen: Marja Mustoselle,
puh. 040 865 5653 to 19.12. mennessä.